

FELEMELKEDÉSÜNK

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy megköszönjem a rendezőség felkérését. Önöknek pedig előre is azt, hogy meghallgatnak.

Bár tisztában vagyok azzal, hogy nem elsősorban viccelni, jópofáskodni jöttünk ide, mégis úgy gondolom: miként az erősen fűszeres, csipős étel kívánja a hűvös fröccsöt, úgy kell némi kajánossággal emésztelnie tenni a gondjainkról gondolkodást.

Mostanában sokszor eszembe jut egy régi paródiaszöveg, mely nem nélkülözi a hiteles hátteret. Az úgynevezett beatkorszak hajnalán a riportert beszélgetésre próbálja bírni az ifjúsági klub bejáratánál állandó futalembert:

- Itt állsz kint?
- Itt.
- Bemutatkoznál a hallgatónak?
- Feri.
- Kedves Feri, mit csinálsz itt?
- Állok.
- Nem engednek be?
- Nem.
- Miért, balhé van benn?
- Nincs.
- Akkor miért nem engednek be?
- Mer' akkor lenne!

No de emelkedjünk följebb.

Zsigereinkben is érezhetjük, hogy megkezdődött, sőt már folyik az emberi kultúra ezen szakaszának végjátéka az újulás előkészítésére. Minden ízében recesség-ropog ez a mindkét oldalon túlhaladott világrend. Ennek ellenére kiváltságok megtartásáért, bejolyási övezetekért, szellemi lövészárkokért folyik a világméretű küzdelem, miközben az önkiválasztott réteg hiénamódra keresi a maga hovatarlozását társadalmi érdekcsoportok, elfáradt ideológiák és széthulló barátságok mentén, nem kímélve az erős összetartozási tudattal rendelkező családokat sem. Ugyanakkor egyre világosabbá válik mindenfelé: tarthatatlan tovább az a kihívás, amely büntudatot hintve emberekre, nemzetekre igyekszik kiterjeszteni hegemoniáját az egész világon, a kritizálhatatlanság védőpajzsával körbevetten. Ami egyre kevésbé lehet ezzel zsarolni az embereket, azokat, akik nem lehettek úgymond kiválasztottak.

Persze kérdés kérdésre halmozódik bennünk: „mit tehetünk mi, akik ezredévi megpróbáltatás után egyszerűen csak élni szeretnénk, de ennek egyre nagyobb ára van? Hogyan vehetnénk részt megalkuvás nélkül a nagy folyamatokban, amikor annyira távol kerültünk attól az idők folyamán? Adhat-e történelmi örökségünk, tapasztalatunk elég segítséget a fennmaradásért folytatott küzdelemünkhöz? Hozzájárulhat-e népünk szenvedéstudata az újulás kiteljesedéséhez?

Most ezekre felelni szinte lehetetlen, de ha az idő és a történelem úgy hozzák, hogy az egyre aktuálisabb kérdéseinkre és még sok másra megnyugtató választ kapunk, akkor ez a nép – amelynek keményen elvették a hitét, a saját hagyományait, létezésének fontosságába vetett hitét – végre méltó helyére kerül a nemzetek között. Hiszem, hogy a magyarság felemelkedésének lehetősége kizárólag a múltjában rejlik.

Ha nem így lenne, nem támadnának bennünket rosszakaróink a múltba nézéssel tarkított magyarkodás vádjával. Igentis ennek a múltnak folyamatos, tárgyilagos feltárása, tisztázása során kikristályosodott nemzettudat képezi azt a gigantikus erőt, mely nem öl, nem pusztít, csak úgy van. Kisugárzásánál emberek milliói, mi több, tízmilliói érezhetik magukat biztonságban, mert kikezdehetetlen a világosságot bekebelezni vágyó sötét erők által.

Ez küldetésünk lényege, mozgatórugója, mert hittem szerint az eljövendő világot a lélek ereje fogja uralni, nem az a mérhetetlen kiszolgáltatottság, amely lassan már nemcsak az eddig nyomorúságra ítélt százmilliókat, hanem a viszonylagos jólétben élőket is sújtja...

Visszazuhanva hétköznapi gondolatainkba, elmondanék egy rövid, de jellemző történetet. A szokásos helyre térek be, hogy járművet ismét a régi fényében láthassam. Ez nem automata mosó, itt kézzel végzik a műveletet, ennek következtében nem kopik annyira a festék. Készönémre azonnal válaszolnak:

- Nem vállaljuk!
- Talán már zárnak? (munkaidő volt)
- Nem.
- Akkor mi a gond? Évek óta ide járok, így még nem fogadtak.
- Sajnáljuk.
- De nem ingyen kívánom, megfizetem a borsos munkadíjat – tőről belőlem a könyörgés.
- Az minket nem vigasztal; ki sem látszunk a munkából. Főjön máskor!
- Mikor?
- Amikor akar.

Othagytam volna őket, de szerettem volna az esti megjelenésre nem úgy menni, mint aki messzi földről érkezett.

- Ha itt hagynám a kocsit, estig valahogy beférne?
- Kérdelem visszafojtott indulattal.
- Mért nem ezzel kezdte?
- Az Isten szerelmére, de hát... – és itt elakadt a szavam.

Átadva a kulcsot elindultam dolgaim után, közben azon morfondíroztam: talán mégsem kellett volna engedni a Férfit!